

2. «Індекс сприйняття корупції»: Україна дещо змінила позиції. Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/29735869.html>.

3. Свіжий рейтинг сприйняття корупції: Україна знову найгірша в Європі, окрім Росії. Режим доступу: https://antikor.com.ua/articles/283891-svihij_rejting_sprijnattja_koruptsiji_ukrajina_znovu_najgirsha_v_jevropi_okrim_rosiji.

4. Corruption in Europe: More consistent and reliable EU could prevent rule-of-law setbacks. Режим доступу: <http://freedombarometer.org/blog/corruption-in-europe-more-consistent-and-reliable-eu-could-prevent-rule-of-law-setbacks-88/?fbclid=IwAR09ncczAH7nTvY2OHrESHJDvo8upswk4>.

КРУГЛОВА

Ольга Олександрівна,

доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ: ЗАГАЛЬНОСВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

Процеси глобалізації, що відбуваються в сучасному світі, стають підставами не лише для розвитку міжнародних соціально-економічних відносин, культурної інтеграції та законодавчої уніфікації, а й сприяють таким негативним явищам, як транснаціональна злочинність, в тому числі – транснаціональна корупція.

Корупція є глобальною проблемою багатьох сучасних країн. Вона створює перешкоду для нормального, прогресивного економічного та соціального розвитку. Вже не одне десятиліття світова спільнота наголошує на необхідності вирішення цієї проблеми. Результатом такої міжнародної політики стало ухвалення цілого комплексу міжнародно-правових актів, підготовлених та прийнятих в Організації Об'єднаних Націй, Організації економічного співробітництва та розвитку, Організації американських держав, Раді Європи, Європейському Союзу, Африканському Союзу. Запропоновані різноманітні міжнародні юридичні способи вирішення цієї проблеми в певній мірі відрізняються, однак їх об'єднує спільна мета – встановлення загальних стандартів боротьби з корупцією.

Важливим етапом в історії розвитку міжнародно-правових відносин у сфері запобігання та протидії корупції є підписання міжнародною спільнотою 9 грудня 2003 року в м. Меріда (Мексика) Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Для України цей міжнародний акт набув чинності з 01.01.2010. Його вважають найзмістовнішим правовим актом – міжнародним договором, спрямованим на запобігання та боротьбу з корупцією як у світовому, так і в національному масштабі [1].

Згідно з повідомленням, зробленим міжнародною організацією Transparency International, за останній рік Україна дещо поліпшила свої позиції в рейтингу «Індекс сприйняття корупції – 2018». За результатами опитувань експертів та представників бізнесу, Україна набрала 32 бали зі ста можливих, на два бали більше, ніж у 2017 році, і посіла 122-е місце за підсумками 2018 року, розділивши його з Малі, Малаві та Ліберією. У час правління Віктора Януковича позиції України у рейтингу були вкрай тривожними: 26 балів зі ста можливих. Експерти оцінювали це як «згортання демократії». Нинішні 32 бали вселяють надію. Адже країни які набирають від 31 до 60 балів, називають країнами, які «намагаються боротися з корупцією». Україна потрапила до цієї групи лише за підсумками 2018 року [2].

І все ж таки, незважаючи на покращення у цій сфері, рівень корупції залишається найвищим в порівнянні з країнами ЄС та загрозливим для національної безпеки суспільства, демократичного розвитку нашої держави тощо. З метою реалізації інтеграційного процесу в Україні, зокрема передбачається приведення у відповідність до європейських стандартів законодавства України у сфері протидії та запобігання корупції.

Для боротьби з корупцією низка європейських країн вживає заходів організаційного характеру – створюють спеціалізовані установи, організації, метою діяльності яких є вироблення відповідної стратегії й тактики, розробка превентивних заходів нормотворчого й функціонального змістового наповнення. Проте необхідно, з огляду на актуальність проблеми, переглянути комплекс організаційно-правових та інших заходів на національному рівні з метою їхнього вдосконалення та інтенсифікувати діяльність у міжнародних організаціях.

За умов наявності масштабної корупції пріоритетними є заходи щодо усунення її причин, а вже потім – боротьба з конкретними виявами. Причому, для правових систем деяких розвинених країн не є характерним використання в законодавстві терміна «боротьба», численними є закріплення в нормативно-правовому акті (часто – кодифікованому) принципів запобігання правопорушенням [3].

Як свідчить практика роботи правоохоронних органів зарубіжних країн у цьому напрямі, досконалість нормативно-правового забезпечення та наявність ефективної системи протидії корупції на національному й міжнародному рівнях є однією з головних умов успішного подолання зазначеної проблеми.

В Україні у 2014 році був прийнятий Закон України «Про запобігання корупції». Відповідно до ст. 18 цього Закону Національним агентством з питань запобігання корупції розробляється й періодично коректується антикорупційна стратегія на основі аналізу ситуації щодо корупції, а також результатів виконання попередньої антикорупційної стратегії.

Таким чином, зважаючи на масштабність та актуальність проблеми, пріоритетним напрямком розвитку антикорупційного руху в нашій країні є інтенсифікація створеного ефективного, заснованого на позитивному досвіді

іноземних держав механізму запобігання корупції, який вже призвів до позитивних змін, а також чітка взаємодія між державами для проведення спільних заходів спрямованих на протидію корупції.

Бібліографічні посилання:

1. Конвенція ООН проти корупції (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 року № 251-V) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16 (дата звернення 28.10.2019).
2. «Індекс сприйняття корупції»: Україна дещо зміцнила позиції. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29735869.html> (дата звернення 28.10.2019)
3. Світовий досвід запобігання та протидії корупції: до питання про інтеграцію законодавства України до права Європейського Союзу URL: <http://www.viche.info/journal/4201/> (дата звернення 27.10.2019).

МЕЖЕВСЬКА

Лілія Володимирівна

заступник декана юридичного факультету
з навчально-методичної роботи
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА**

В умовах переходу до ринкової економіки актуальними постають питання формування громадянського суспільства, подолання найнебезпечніших загроз національній економічній безпеці держави, серед яких корупція на першому місці. Важливо актуалізуються питання сучасної державної правової політики у реформуванні системи запобігання і протидії корупції. На жаль, це негативне явище присутнє у всіх без винятку країнах світу. Для врегулювання даних відносин стало ухвалення цілого комплексу міжнародно-правових актів (обов'язкового і рекомендованого характеру), підготовлених та прийнятих в Організації Об'єднаних Націй, Організації економічного співробітництва та розвитку, Організації американських держав, Раді Європи, Європейському Союзу. Метою було встановлення загальних стандартів боротьби з корупцією шляхом виконання антикорупційних законів на національному рівні. Чинники успішної протидії корупції вже відомі та апробовані міжнародною спільнотою. Прозорість та відкритість влади, прийняття державних рішень, впровадження механізмів контролю за діяльністю державних органів з боку суспільства, свобода слова, незалежність засобів масової інформації. Радою Європи у 1999 році було прийнято дві конвенції: Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією [1] та Цивільну конвенція про боротьбу